

”Sin egen lykkes smed”

Falstad skolehjem
1895-1945

Lørdag 2. februar åpner en ny temporær utstilling på Falstadsenteret. Tema er den tidlige skolehjemshistorien, fra stiftelsen av Falstad Opdragelsesanstalt i 1895 og til og med krigsårene, da deler av skolehjemmet ble gjort om til fangeleir.

Fra desember 1896 hadde anstalten på Falstad plass til 50 gutter i alderen 10-18 år. Dette var barn som hadde begått straffbare handlinger eller som på grunn av deres foreldres eller oppdrageres ”lastefuldhed” eller ”forsømmelighed” var forsømt, mishandlet eller ”sedelig fordærvet”.

Utstillingen tar for seg tankene bak opprettelsen og driften av skolehjemmene i første halvdel av 1900-tallet. Vi får innblikk i guttenes hverdag delt i skole- og fritidsaktiviteter, i bestyrerens rolle som faderlig overhode, og i prinsipper bak institusjonsarkitekturen.

I 1941 ble deler av skolehjemmet på Falstad overtatt av de tyske okkupasjonsmaktene, som fant stedet velegnet til opprettelsen av en fangeleir. I årene 1941-44 fortsatte driften av skolehjemmet vegg i vegg med fangeleiren. Flere av fangene ble internert sammen med skolehjemsguttene på ”Øvergården”, og kildene viser også at enkelte av guttene ble satt i tyskernes varetekt i leiren i en eller flere måneder. De tette forbindelsene mellom skolehjemmet og fangeleiren på Falstad er ikke tidligere belyst.

Utstillingen er en videreutvikling av utstillingen ”Slemme gutter” som ble produsert i samarbeid med Bymuseet i Bergen i 2006. Falstadsenteret vil vise utstillingen ut mars måned 2008.

Utstillingen åpnes offisielt av Inger Lise Gjørvi, Fylkesmann i Nord-Trøndelag 2. februar.

Dersom dere har spørsmål eller ønsker å se utstillingen på forhånd, ta kontakt med Ingeborg Hjorth, tlf. 74 02 80 54 / 936 50 285, e-post: ingeborg.hjort@falstadsenteret.no. Se også våre nettsider: www.falstadsenteret.no.